

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 35.—; za in-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 46

Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 405

Podružnici: Maribor, Baravska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842. — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.441.

Ljubljana, 3. maja.

Oriška delavska stavka v Angliji je torej izbruhnila navzlic dolgotrajnim pogajanjem med lastniki rudnikov in zastopniki rudarjev. Živahnemu posredovanju min. predsednika Baldwinja se ni posrečilo preprečiti ene najusodnejših kriz, kar jih je kdaj prišlo nad Veliko Britanijo. Ustavitev dela je zadela celo gospodarsko življenje onstran Rokavskega preliva, saj stavkajo poleg rudarjev še milijoni delavstva ostalih bistvenih industrij.

Današnji boj velikanov na britskem otočju ni samo gospodarske narave, marveč je pravi, ogromni socialni spopad, ki nosi v sebi kralj najdalekosežnejših zgodovinskih dogodkov. Daleč za nami so časi, ko se je angleški delavec zanimal samo za mezna vprašanja in prepuščal politične probleme vrhovnim plastem naroda. Delavska stranka, ki je pred vojno zmogla le neznatno število poslancev, se je zadnje desetletje silno okrepila. Enkrat je prevzela celo že oblast — pod Macdonaldom — sicer še s kraljevo milostjo in ob dobrodušni podpori zdaj liberalcev, zdaj konservativcev. Bila je pač manjšinska vlada, ki je živela samo od dobre volje obeh zgodovinskih meščanskih strank. Tako liberalci kot »tories« so smatrali, da se mora mladostnemu delavskemu pokretu omogočiti, da za nekaj časa okuša sladkost in bridkost vladanja nad velikim imperijem, se izuči in unese. Priznati je treba, da se je Macdonaldov kabinet v polni meri zavedal svoje manjšinske slabosti in da ni delal nikakoli socialističnih eksperimentov. Pri prvem poizkusu samostojne politike, ko je sklenil gospodarsko in politično pogodbo s sovjetsko Rusijo, pa mu je opozicija izpodnesla noge in ga prisilila k volitvam.

Pri volitvah je zmagala konservativna stranka. Liberalci kot srednja struja kompromisa pod nezanesljivim, vedno izpremenljivim vodstvom Lloydja Georgea so bili takorekoč potisnjeni ob zid. Delavska stranka je sicer nazadovala v mandatih, ni pa zgubila glasov, kar je edino pravo merilo.

Angleški narod je polagal velike nade v konservativno vlado. Saj so konservativcem celo delavci dali na sto tisoče glasov. V industrijskem labirintu Manchesteru n. pr. so se Baldwinovi ministri imenito obnesli.

V praksi pa konservativna vlada ni prinela tistega, kar je od nje v trenutku politične reakcije pričakoval angleški narod. V početku je število brezposelnih naravnost naraščalo. Baldwinov kabinet ni vedel nikakega izhoda. Poskušal je z uvedbo odlojzno zaščitne carine, ki pa ni rodila pravega sadu. Če se je zadnji mesec znižal kontingent nezaposlenega prebivalstva v Veliki Britaniji pod 1 milijon, tega gotovo ni dosegla pravilna politika londonske vlade, marveč deloma izpremenjene gospodarske razmere, v precejšnji meri pa matematična nadarjenost angleških socialno-političnih uradov, ki so umeli z vsemi mogočimi sredstvi skriti število tistih delavcev, ki jim je država dolžna dajati brezposelno podporo.

Bolj so se blesteli vsaj v začetku uspehi Baldwinove vlade v zunanji politiki. Nekaj časa je »locarnski duh« sijal po svetu. Zadnje zasedanje Zveze narodov v Ženevi je za razkilo, da se locarnski duh ni rodil brez podedovanega greha. Rusko-nemška pogodba pa naravnost vsiljuje dvom, če je locarnski duh sploh bil kaj več kot fatamorgana pacifizma. Baldwinov zunanji minister Chamberlain je pokopal ženevski protokol, ki ga je inspirirala Francija in ki je kolikor toliko ustvaril nekako garancijo proti novim krvavim vojam. Mesto splošnega mirovnega pakta je Chamberlain inauguriral serijo regionalnih varnostnih pogodb. Ta sistem se ni posebno obnesel. Imamo vtis, da mo danes bliže vojni nevarnosti kot prej.

Propadla je tudi nameravana svetovna razorožitvena konferenca. Izjavili so formalno zakrivilo Rusi. V resnici pa niso polomu poleg Američanov nič manj krivi Angličje. Saj hočejo samo razorožitev evropskega kontinenta, ne marajo pa nič slišati niti o potencialni razorožitvi, še manj pa o redukciji neomejenega vladarstva nad morjem. Angleška zamisel razorožitve preveč pometa pred tuji pragom.

Tudi svetovna gospodarska konferenca se utegne razbiti ob britanski rezerviranosti. Že lani so stavili angleški delegati in zastopniki dominijonov take omejitve, čisto sebične narave, da more upati v dalekosežnejši uspeh svetovne gospodarske konference le nepoboljšljiv optimist in nepoznavalec anglo-saksonizma.

Volitvena zmaga angleških konservativcev je razočarala tako Angležje kot pacifiste v Evropi in v drugih delih sveta. Prvotno navdušenje se je ohladilo. Tudi sedanjo industrijsko krizo je zakrivila v veliki meri Baldwinova vlada sama, ki tava brez lastne volje med zahtevami delavcev in pretenzijami delodajalcev. Jasno je, da je lanski kompromis nevzdržen. Angleški davko-

Ureditve našega dolga v Ameriki dosežena

Od našega posebnega poročevalca smo prejeli včeraj vest, da je vprašanje jugoslovenskega 66milijonskega dolarskega dolga napram Zedinjenim državam najpovoljnejše rešeno. — 12letni odplačilni obroki brez obresti. — Povprečne obresti po en odstotek.

Washington, 3. maja. Člani jugoslovenske delegacije, ki so ostali po odhodu bivšega finančnega ministra doktorja Stojadinovića pod predsedstvom dr. Djuričića v Washingtonu, da se pogajajo s tukajšnjo komisijo za likvidacijo svetovne vojne za ureditev 66 milijonskega vojne dolga Jugoslavije v Zedinjenih državah, so svojo misijo končali. Vprašanje jugoslovenskega dolga je najpovoljnejše rešeno. Početni letni obroki znašajo tokom prvih 12 let po 200.000 dolarjev brez obresti. Povprečno obrestovanje po en odstotek.

Pričakuje se, da bo naša pogodba za odplačevanje dolgov ratificirana še pred 15. majem, ko se odgodi kongres. Ker je senat sprejel sporazum za konsolidacijo dolga Češkoslovaški in je predsednik Coolidge podpisal pogodbo z Italijo, ki jo je senat ratificiral prejšnji teden ter je tudi dosežen arrangement s Francijo, je smatrali za povsem sigurno, da bo tudi doseženi sporazum radi odplačila dolga Jugoslavije v najkrajšem času od senata ratificiran ter od predsednika Coolidgea podpisan.

Pred sestankom Narodne skupščine

Radi velikonočnih praznikov je v Beogradu politično življenje zastalo in včeraj ni bilo velikih priprav za jutrišnjo sejo Narodne skupščine, dasi je pričakovati zelo važnih dogodkov.

Beograd, 3. maja. Izmed prvakov strank je tokom velikonočnih praznikov edino g. Pašić ostal v Beogradu, dasi je bil prvotno namenjen v Zaječar. S tem je tembolj postala vidna njegova živahna akcija, ki jo razvija proti pristašem Ljube Jovanovića in za razčiščenje razmer v radikalnem klubu. Tokom praznikov je imel naprestance konference s svojimi prijatelji.

Obilo pozornosti je danes zbudil poset Ljube Jovanovića na dvoru, kamor se je ob 10.30 pripešal z avtomobilom. Pa se je čez četri ure zopet vrnil iz dvora, domneva se da ni bil v avdijenci pri kralju, marveč da se je zadržal samo v dvorskem maršalatu.

Vaš dopisnik je danes imel priliko razgovarjati se z ugledno politično osebnostjo, ki stoji zelo blizu predsedniku vlade g. Uzunoviću. Sodeč po izjavah te osebnosti, stoji akcija g. Nikole Pašića zadnje dni nekoliko slabše kakor prvotno. Posebno slabo je bila sprejeta in tolnačena gesta g. Krste Miličića in njegov maskirani napad na krono, o katerem vsi sodijo, da je bil storjen v. sporazumu z g. Pašićem ali celo po njegovem navodilu. Lj. Jovanović ima v toliko previdnejšo taktiko, da molče in skrivaj zbira prijatelje. V radikalni stranki — tako je poudarila omenjena osebnost — se bodo v kratkem zgodile čudne stvari, posebno ob sestanku radikalnega kluba in Narodne skupščine. Uzunović bo sicer za krajšo dobo imel večino. Ko pa bo zaključeno poročilo skupščinskega odbora za prošnje in pritožbe, se ne ve, kaj bo nastopilo. Nihče ne more prorokovati razvoja v konfliktu med Pašićem in Ljubo Jovanovićem.

Izmenjava političnih ujetnikov med Jugoslavijo in Madžarsko

Budimpešta, 3. maja. Med madžarsko in jugoslovensko vlado je prišlo do pogodbe o medsebojni izmenjavi političnih ujetnikov. Po tej pogodbi bodo izmenjeni vsi ujetniki, ki so bili vsled političnih ali nečednih dejanj iz političnih nagibov v interesu Madžarske ali Jugoslavije aretirani ali obojeni od jugoslovenskih ozir. madžarskih oblasti do 30. aprila t. l. Poimenski seznam ujetnikov, na katere se bo nanašala ta pogodba, bo izmenjen 15. maja.

«Radio proti diktaturi»

Marseille, 3. maja. b. Na španski vojni ladji »Dedalo«, ki je zasidrana v Barceloni, so odkrili tajen brezžični aparat, s katerim so trije mornariški častniki pošiljali v svet vesti, naperjene proti diktaturi na Špankem.

Umor diplomatove žene

Pariz, 3. maja. z. Davi so našli gospo Requin-ultovo, ženo bivšega francoskega veleposlanika v Tokiju, umorjeno v njenem stanovanju. Dosele manjka še vsaka sled, kdo je storil ta zločin. Tudi vzroki umora še niso pojasnjeni.

plačevalec ne ve, zakaj naj bi dajal lastnikom pasivnih rudnikov dnevno po 100 tisoč funtov šterlingov podpore. Angleško javno mnenje je sito paljativnih sredstev in zahteva energične, končne odločitve. Napraviti se mora red v rudarski industriji na podlagi današnjega posestnega stanja, rudarstvo mora postati aktivno in rentabilno kot nekada, ali pa se mora presekati vzol britanske industrijske krize z mečem nacionalizacije, kakor to zahtevajo angleški delavci. Zopetni kompromis more le podaljšati sedanje neznosno stanje na škodo žepa davkoplačevalcev Velike Britanije.

Zeleti bi bilo, da se vladajoči krogi v Angliji, ki s prevelikim samoljubjem ovirajo uspeh tako gospodarske kot razorožitvene konference, naučijo vsaj nekaj malega in za splošno koristnega iz sedanjih težkih dni za Veliko Britanijo.

a od tega razvoja bo v kratkem odvisno vse politično življenje vlade, sporazuma in radikalne stranke.

Beogradska politična javnost dobro opazja, da je vprašanje, ali in kako bo Uzunovićeva vlada dobila večino, potisnilo v ozadje ves drugi interes, posebno pa korupcijske zadeve. Celo Stjepan Radić je po sestavi III. Uzunovićeve vlade obmolnil in ne grmi več proti korupciji. Javnost, ki je pričakovala senzacije, bo torej razočarana, a po Radićevem zadržanju že danes sodi, da je bila njegova velika antikorupcijska kampanja samo pritisk za delitev oblasti na vladi.

Beograd, 3. maja. p. Po brzopletki izjavniški Broša je bila včeraj tam zaupna konferenca HSS. Na tej seji je v imenu vodstva govoril dr. Pernar, novoimenovani državni podtajnik v ministristvu za notranje stvari, ki pa še ni prisegel. Kakor se čuje iz vladnih krogov, je na tej konferenci, g. Pašić je bila tajna dr. Pernar ljuto napadel dr. Nikića, posebno pa Božo Maksimovića ter se trdi, da je med drugim izjavil dr. Pernar sledeče: »Svetovna vojna je postavila in določila meje naših držav in nam vsilila srbijsko dinastijo, katero smo morali sprejeti, dasi smo bili republikanci ter smo vsled tega postali državnotvornici. Ta izjava državnega podsekretarja Pernarja je napravila zelo mučen vtis v vladnih krogih in ako se potrdi, je težko, da se ne bi v zadnjem momentu odvzela Pernarju možnost, da prispeže kot državni podsekretar. V vladnih krogih se bojuje, da bi to ne imelo večjih posledic v odnošjih med radikali in HSS.

Konflikt med zagrebško občino in drž. uradniki radi občinskih doklad

Zagreb, 3. maja. r. Finančni odbor mestne uprave je odločil, da morajo državni uradniki kljub čl. 127 uradniškega zakona in odločbi generalne direktije neposrednih davkov plačati samoupravne doklade. Ta sklep je potrdil tudi plenum zagrebškega občinskega sveta. Mestni odbor je vložil tudi pritožbo proti odločbi generalne direktije na državni svet. Državni uradniki pa so se postavili na stališče, da niso dolžni plačati omenjenega davka z ozirom na jasno določilo uradniškega zakona in odločbo generalne direktije neposrednih davkov, ter je danes društvo javnih uradnikov izdalo na svoje člane poziv, naj ne plačajo omenjenih samoupravnih dokladov. Tako je nastal v tem vprašanju odkrit spor med državno ju mestno avtonomno oblastjo, v katerem ima sedaj razsoditi državni svet. Finančni odbor seveda zahteva, da se imajo do razsodbe državnega sveta obč. doklade plačevati, čeprav pa se državni uradniki upirajo in ne priznavajo njegove zahteve za zakonito.

Razsodišna pogodba med Švedsko in Belgijo

Stockholm, 3. maja. b. Med Švedsko in Belgijo je bila podpisana pogodba o obojestranskem obveznem razsodišču v slučaju morebitnih sporov.

Smrt diplomata

Monakovo, 3. maja. k. Nemški poslanik na Damsu dr. Pfeiffer je nocjo v bolnici umrl za oslabiljenjem srca.

Novo fašistovsko ministristvo

Rim, 3. maja. o. Na današnji seji je ministriški svet odobril odlok za ustanovitev ministristva za sindikate. Oseba, ki naj bi vodila to ministristvo, ni bila določena, vender pa se da sklepati iz dosezanje pl. svez številnih listov, da bo Mussolini prevzel tudi sindikalno ministristvo. To ministristvo bo v najkrajšem času praktično udeležilo vse sindikalne zakone, ki jih je odobrila fašistovski parlament.

Iz Kitajske

Peking, 3. maja. z. Kakor zatrjujejo politični in diplomatski krogi, je predsednik kitajske republike konfuceljavno odstopil. Ne ve se še, kdo bo prihodnji predsednik vlade, ki se sestavi čimprej.

Resna socijalno-politična kriza v Angliji

Zadnja možnost mirne rešitve odvisna od sinočnih pogajanj med vlado in stavkovnim vodstvom

Kongres strokovnih organizacij proglasil splošno stavko. — Stavka obsega vse delavske panoge. — Vlada proglasila izjemno stanje. — Zanimiva in značilna debata v parlamentu. — Kongres delavskih organizacij upa v mirno rešitev spora v zadnji uri. — Vmešavanje moskovske internacionale. — Pozno zvečer so se pričeli razgovori med vlado in delavskimi voditelji.

London, 3. maja. s. Pogajanja v premogovni industriji so se izjalovila, ker rudarji niso hoteli pristati na znižanje mezd na stanje iz leta 1921. in vztrajajo na tem, da veljajo sedanje pliche do reorganizacije premogovne industrije. Vlada je sklenila prirediti v službovanje pristovolice, ako bi se stavka razširila tudi na druge panoge industije. Kabineti je pr glasil

izje. no stanje v vsej državi.

London, 3. maja. s. Kongres delavskih organizacij je sklenil z ogromno večino 3.653.000 proti 49.000 glasovom

splošno stavko

za vse življenjsko važne obrate vseh ž. trasportne delavce, ako ne bi prišlo do poravnave spora z rudarji. Stavka se ima pričeti polnočjo 3. maja. Se preden je bil sprejet ta sklep, so se odločile vse organizacije, da dajo svetu strokovnih organizacij vsa polnmočja. Stavka se razširi tudi na železnice in transporte na suhem in po vodi, na lajedelnice, tiskarne

s časopisnimi stavci vred,

potem na kovinske delavce, kemične tvornice in stavbne delavce razen onih, ki so zaposleni pri gradbi bolnic. Organizacije delavcev v elektrarnah in plinarnah ustavijo elektriko in plin. Zdravniška služba ne bo trpela vsled stavke. Poslovala bo sanitetna služba in tudi prehrana prebivalstva. Organizacije so izjavile, da so pripravljene, ako se bodo živila pravilno razdeljevala, sodelovati v prostovoljnih organizacijah.

Oblastva se sklenila razne ukrepe, da se zniža poraba elektrike in plina. Kdor prestopi te določbe, ga zadene huda denarna in tuji zaporna kazen. Strogo zastražene bodo tudi vse zaloge razstreliv. Vsa pristanišča so dobila nalog, naj

preprečijo izvoz premoga

iz dežele. Parniki na morju so dobili brezžično brzopletko, naj se nemudoma vrnejo v luke.

V uradu zunanjega ministristva se sprejme vsako uro d.

400 prostovoljnih delavcev.

Trgovinsko ministristvo je uvedlo za London posebno službo, s katero hoče zaseči vse zaloge mleka za splošno porabo. V Hydeparku, ki je pri stavkah zaprt in služi kot aprovizacijsko skladišče, je pripravljen več sto vagonov za prevoz živil. Železničarska zveza je dala vsem organizacijam nalog, naj

o polnoči ustavijo promet,

v ostalem pa obdrže popoln red.

Do 12.45 ni prejela vlada prošnje od organizacij, naj se zopet prično pogajanja. Eden ministrov je izjavil, da je položaj popolnoma normalen. Povsod se javljajo prostovoljni delavci v velikem številu. Tudi zaloge živil so normalne. Poštni minister je sporočil, da pošte ne sprejemajo več pošilk za inozemstvo in kolonije.

Min. predsednik Baldwin je izjavil v spodnji zbornici, da kabinet izjavlja in obstoja nekake stranske vlade. Kabinet ne more verjeti, da bi bili vprašani za svet vsi delavci, preden je dobil v svoje roke mali izvrševalni odbor despotično oblast. S tem so kršena vsa demokratska načela. Delavski voditelji ogrožajo temelje urejene vlade in so skoro na tem, da razglase državljansko vojno, kot se je to zgodilo pred stoletji. V nevarnosti niso mezde,

temveč svoboda in ustava.

Konservativci so predsedniku vlade živahno pritrjevali, dočim se je opozicija ironično smejala, nakar so konservativci še živahneje ploskali Baldwinu. Na strani vladne stranke se je čula upazka, da

močejo sovjetov v državi.

Baldwin je potem prečital kraljevo poslanico, v kateri je obrazložil premogovno krizo. Na predlog min. predsednika je nato sprejela spodnja zbornica s 398 proti 108 glasovm udanostno izjavo, v kateri se izreka vladarju zahvala za poslanico.

London, 3. maja. k. Tekom svojega govora v spodnji zbornici je naglašal min. predsednik Baldwin

resnost položaja.

Orisal je potek pogajanj in naglašal osebno ulogo vlade, pri čemer je izjavil, da je ureditev krize nemogoča brez izpremembe načina razgovorov o določitvi mezd. Pozval je lastne in rudnikov, naj predlagajo novo mezdno lestvico, s katero bi bile plače iz leta

1921 nekoliko zvišane. Rudarji na to niso pristali in so s tem onemogočili pogajanja.

Dalje je govoril lord Churchill, ki je med drugim naglašal, da so delavski voditelji storili vse, kar je bilo mogoče, da pa je vlada vedno dobila vtis, da voditelji niso imeli dovolj moči, da bi lahko dali potrebna zagotovila. V interesu države je.

da vlada nastopi rigorozno in z vso odločnostjo proti tem pojavom in stori v polni meri svojo dolžnost. Nobena vrata niso zaprta, če kongres prekliče napoved splošne stavke. Vlada bo potem z vso potrebitvostjo obnovila trudopolno delo zadnjega tedna.

Vkljub močnemu nagovarjanju pri opoziciji je značilno, da se je koncem govora oglašil Thomas in vprašal min. predsednika, ali znači Churchillova izjava toliko, da bo tudi vlada, če kongres prekliče splošno stavko, pozvala lastnike rudnikov,

naj prekličejo odpovedi delavcem.

Thomas ni dodal, da čaka takojšnjega odgovora.

Takoj nato so se pričeli razgovori med člani vlade. Zastopniki kongresa delavskih organizacij in zastopniki rudarjev so se zbrali v spodnji zbornici.

London, 3. maja. s. Govore Baldwinja, Thomasa in Lloydja Georgea v spodnji zbornici so poslušali v največjem miru. O kakem razpoloženju za nepopustljivost ni bilo opaziti absolutno ničesar. Videti je bilo, da imajo člani vseh strank največjo željo, da bi spor še v zadnji uri poravnali.

London, 3. maja. Ob 19.45. Svet kongresa delavskih organizacij je po razgovorih z rudarskimi voditelji in poslanci delavske stranke objavil

komunike.

v katerem pravi, da bi bilo mogoče ustvariti podlago za mirno rešitev spora, če bi se obnovila pogajanja.

Moskva, 3. maja. k. Izvrševalni odbor komunistične internacionale je v zvezi z rudarsko stavko v Angliji izdal vsem delavskim razredom sveta

proglas, v katerem jih poziva, naj se priključijo kominterni. Odbor izjavlja, da je pripravljen dati na razpolago sredstva, da se boj angleških rudarjev konča z zmago. Odbor bo sklical konferenco organizacij druge in tretje internacionale, da sestavi odbor za podpiranje angleških rudarjev.

London, 3. maja. k. Ob 21.30 so se pričeli razgovori ministrov z voditelji delavskih organizacij.

London, 3. maja. z. »Times« pišejo o predstojeci splošni stavki, da je to največja nevarnost, ki je kdaj ogrožala angleški narod, odkar so pronašli Stuarti. »Daily Express« pravi, da gre za stavko proti celokupnemu narodu. Izkustva so pokazala, da je stavka že vnaprej obsojena na popoln neuspeh.

Francosko-španski ultimatum Abd el Krimu

Udža, 3. maja. s. Francoski in španski delegati so izročili ritorskemu ministru Azerkanu v arabskem jeziku sestavljeno noto, v kateri ugotavljajo sporne točke glede mirovnih pogojev. Tej noti so priključili pogoji, ki bi jih morali ritorski delegati izpolniti, da bi Francija in Španija znova ne pričeli sovražnosti Abd el Krim mora odgovoriti na 14 pogoje do 6. maja.

Fašistovska proslava prvega maja

Rim, 3. maja. o. Fašistovska vlada je strogo prepovedala praznovanje 1. maja. Du se onemogočijo sleherne manifestacije. Je v petek in soboto dala aretirati več tisoč socialistov in komunistov in je izvedla tudi nekaj hišnih preiskav. V industrijskih krajih delavstvo večnoma 1. maja ni prišlo na delo. V zgodnjih jutranjih urah so fašisti navahili v Milano na uredniški listov »Unità« in »Avanti!«. Zmetali so na ulice vso premenično, vlasti knjižice in čr. sopsje in jih potem na fašistovski način zažgali.

Krvav prvi maj v Varšavi

Varšava, 3. maja. z. Med komunisti in zmernimi socialisti je prišlo na več krajih, zlasti pa v Varšavi do spopadov, pri katerih so bili štirje ubiti, nad 20 pa ranjeni. Vlada je uvedla strogo preiskavo.

Nesreča na morju

Varna, 3. maja. s. V tukajšnjem pristaniku se je vsled prevelikega valovanja za nekimi večjim parnikom razbil čoln, v katerem je bilo 35 oseb, 15 oseb je vtonilo, ostalih 20 pa so s težavo rešili.

Naši kraji in ljudje

Požar v ljubljanski mestni elektrarni

Na predvečer sv. Florijana je grozila Ljubljani velika nevarnost

Snoči ob 10.15 je bil obveščen ljubljanski gasilski urad, da gori v mestni elektrarni. Na lice mesta prihitel ognjegascem se je posrečilo ugasiti požar ob 11. ponoči. Nadaljna nevarnost za poslopje ne obstoja. Prvi so zapazili vajenci iz sosednega dvorščanske elektrarne, da gori kupola, ki se nahaja nad glavno strojno dvorano v starem srednjem traktu, in so to sporočili v elektrarno. Delavstvo elektrarne je skušalo ogenj pogasiti, ko pa se to ni posrečilo, je obvestilo ob 10.15 gasilce, ki so prispeli na kraj nesreče ob 10.17. Alarmirana je bila tudi policijska straža, ki je postavila kordon na Slomškovi, Resljevi, Kotnikovi in Vojaški ulici. Ob 10.22 je prispela motorna brigada, ki je stopila takoj v akcijo z dvema cevmi. K požaru je prihitel tudi predsednik gerentskega sveta dr. Dinko Puc. Gasilno akcijo je vodil osebno g. načelnik gasilcev, gerent Josip Turk. Pustil je takoj odstraniti izza elektrarne nafto, ki je tvorila izredno nevarnost za razširjenje požara osebno zato, ker ima za bližnjim dvoriščem skladišče g. Rojina, v katerem je 50 vagonov lesa. Pred elektrarno se je zbralo polno ljudstva in avtomobilov, ki so pomagali po možnosti s svojimi žarometi osvetljevati poslopje, ki je bilo v nevarnosti. Gasilno akcijo je oteževala okolnost, da so bili v nevarnosti dinamo-stroji, ki so jih ognjegasci pokrili takoj s plaitami. Na dvorišču elektrarne je deloval ob 10.23 en hidrant, iz Slomškove ulice pa dva voda motorne brigade. Po par minutnem briganju motorne brigade so ogenj na kupoli toliko omejili, da so mogli gasilci začeti z razdiranjem tlečega tramovja. Ob 10.43 je prekinila motorka akcijo, nakar je deloval samo en hidrant, gasilci pa so na strehi dokončevali svoje delo.

Ko je g. gerent Josip Turk dobil informacije o požaru, je pustil ustaviti obrat v starem delu elektrarne in pognati rezervne Dieslove, ki se sedaj ob sklepu lista prekrbujejo Ljubljano s potrebnim svetlobnim tokom. Tok za obrate in cestno železnico je bil ukinjen. Delavci elektrarne so pokazali veliko discipline, da se zunaj obrate izmenjavajo struje niti ni zapazilo. Tu di med gasilno akcijo je deloval obrat brezhibno. Vzrok požara je baje nastal zaradi kratkega stika pri ventilacijski svetilki, vsled česar se je vnela izsušena lesena streha. Na lice mesta so prihiteli poleg predsednika gerentskega sveta dr. Dinka Puc in gerenta Turka, ravnatelj inž. Čiuha, prvi strojni g. Fortič, mestni fizik dr. Rus, policijski nadsvetnik dr. Mlekuž ter poveljnik ljubljanskega žandarmerijskega oddelka, ki je ponudil žandarmerijsko in vojaško asistenco. Požar se je raztezal na dolžini 15 m in je objel vse gornje tramovje omenjene kupole nad glavno strojno dvorano.

Plamen, ki je udaril izpod strehe, je bil daleč naokoli viden in je osvetljeval s svojim žarom okoli stoječa poslopja ter dvorišča. Težko je bilo spočetka spoznati, kje je središče požara. Zdelo se je, da je plamen udaril na prosto blizu dimnika, ki je bil močno osvetljen.

Izborna je bilo delovanje ognjegascem, ki so prihiteli na mesto nesreče v najkrajšem času in pokazali veliko discipline in izvrstne vežbe. Signalna služba je delovala izvrstno. Napeljevanje cevi se je vršilo hitro in skoro popolnoma tiho. Prav tako postavljane lestve in pohod moštva na nevarno mesto. Tudi policija je vzorno poslovala. Evakuirali so prostor pred in za elektrarno v petih minutah. V bližini požara se je zbrala velika množica ljudi, alarmirana od signalov gasilcev ter dvakratnega strela z Gradu. Razburjenje množice je bilo veliko, ker je vse pričakovalo, da bo ukinjen električni tok. Policija je tudi v tem smislu dajala pomirjevalne informacije in vodila vedno naraščajoči promet v stranske ulice.

Povdariti je treba, da so se snoči izborni obnesli Dieslovi motorji, ki so se montirali v mestni elektrarni pod sedanjim gerentskim svetom. Ako bi ne bilo teh motorjev, bi vsa Ljubljana ostala 24 ur brez električnega toka in razsvetljave, ker so morali ustaviti obratovanje parnih strojev. Namesto njih so takoj pričeli funkcionirati Dieslovi motorji.

Očividec, ki je prišel na kraj požara skupaj s prvim vozom požarne brambe, je gledal velikanski stebel ognja in dima, ki se je valil poleg dimnika v smeri proti kolodvoru in Akademskemu kolegiju. Elektrarna je bila razsvetljena in delovala kakor običajno. Kmalu je prišel dežurni oficir bližnje kasarne, ki se je informiral pri gasilskem vodstvu, ali bo treba vojaške pomoči. Med poslovanjem ognjegascem, ki so napeljali dvoje cevi s ceste v strojno dvorano, se je nabralo mnogo radovednežev, ki jih je razglašala takoj prispela motorna brigada. Pozorišče je nudilo hipev sliki popolne konfuzije, ki je pa kmalu izgledala, ko so pričeli ognjegasci z rednim delovanjem. Pogled je bil razburljiv. Zarometi gasilskih avtomobilov in svetilke gasilcev so razsvetljevale cesto in stopnišče elektrarne. V prvem nadstropju elektrarne je bila tema, kar je izzvalo med gledalci strah, da je električni tok v pojemanju. Isti strah je prizadelo dejstvo, da sta bila ukinjena tramvajski promet in razsvetljava z obločnicami po mestu. Ognjegasci so začeli pod energičnim vodstvom načelnika g. Jos. Turka prodirati z vseh strani proti središču požara. Strojna dvorana je bila v kratkem preplavljena z vodo, ki je lila skozi srednjo kupolo med stroje, ki so bili pokriti s plaitami in ogorki lesene strehe. Tiha majniška noč je hipoma oživila. Trume radovednežev so se pomnožile in pritiskale na policijski kordon, ki ga je ojačevala požarna bramba sama. Med občinstvom so krožile najrazličnejše vesti o povodu požara. Nekateri so bili mnenja, da je požar nastal zaradi tega, ker so letele iskre iz dimnika, nekateri so pravili, da je tlel ogenj že popoldne. Pozneje se je raznesla vest, da je nastal ogenj od nekega Dieslovega motorja, čigar odvodna cev pelje mimo goreče kupole srednjega objekta. Približno ob pol 11. se je videlo iz dvorišča elektrarne, kako razsekavajo gasilci na strehi tleče tramovje.

pa se je vršilo delo, kakor bi se ne zgodilo ničesar. Mašinsti so hodili od stroja do stroja, ne meneč se za signale ognjegascem in kaos v sosednji dvorani. Okoli 11. so se začeli razhajati ljudje od pogorišča. Na strehi ni bilo videti več nikakega zublja niti dima. Požarna bramba je ustavila obrat svojih brizgal, a pustila še montiranje cevi v vode. Preko noči je ostala v elektrarni za vsak slučaj požarna straža.

Ob 23.15 je bila nevarnost odstranjena, požrtvovalni gasilci so v glavnem opravili svoje delo. Zanimivo je bilo opazovati njihovo hladnokrvnost, prisotnost duha, nad vse vzorno disciplino. Imajo pač izbornu, v praksi preizkušeno vodstvo. Mož na svojem mestu se je pokazal tudi vodja elektrarne, g. Vojtih Fortič. S stoično mirnostjo je ustavil stare parne stroje in pognal v akcijo Dieslov motor, ki je opravljal potem vse delo, ne da bi Ljubljana sploh slutila, da se vrše v elektrarni kritični dogodek. Ostalo osebje mu je bilo zvesto ob strani, ravnatelj g. inž. Čiuha pa je vodil osebno vsa dela v elektrarni in vztrajal do konca. Naše meščane bo tudi zanimalo, da je moral tramvaj takoj ustaviti promet, hotel Union pa se je moral poslužiti svoje elektrarne. Pri reševanju delih je bilo za poslenih okoli 60 gasilcev, uporabilo se je okoli 1100 m cevi.

Ravno opolnoči je izdal načelnik g. Turk zadnja povelja. Strojne gasilce so se prostovoljno javili za celonočno inspekcijsko službo v elektrarni, ostali pa so se vrnili z nevarnega dela. Pripravljeni pa je bila za vsak slučaj tudi še rezerva v Mestnem domu.

Naj končno še omenimo, da so imeli naši gasilci včeraj popoldne pod vodstvom svojega načelnika g. Turka težko gasilsko vajo za slučaj požara na Gradu. Florjanski vojski niso niti slutili, da bodo morali na predvečer svojega patrona nastopiti še v težki akciji. Ljubljana lahko mirno spi, kajti čuvajo jo izborni, neustrašeni in nad vse požrtvovalni vojski.

„Nedotaknjena žena“

pride v kino „Dvor“.

Kakšna je nedotaknjena žena?????

S tekem Amateure: Ilirija

Krasna obrambna akcija vratarja Miklavčiča.

in od časa do časa brizgajo vodo na kadečo se streho. Kmalu nato so prinesli manjše lestve, jih pripeli na ogrožena mesta in začeli vso streho zalivati z močnimi curki motorne brizgalne. Hidranti v Slomškovi ulici so vseskozi delovali. V dvorani sami je bilo videti mnogo delavcev, ki so pod vodstvom ravnatelja elektrarne snažili stroje in pometali mokre ogorko, ki so pokrivali tla. Preko stopnišča je curkoma lila voda. Videli so se hiteči gasilci, policisti in uslužbenci elektrarne v neumornem delu. V stranskem traktu, kjer stojijo novi stroji,

Kodljiv moment pred golom Ilirije. Na tleh vratar Miklavčič, poleg njega Geyer.

LJUBLJANSKI DVOR

kino

Prednaznanje: Velik First National-film „Joana, milijonarjeva hči“ izdelek tvornice filma „Crni angel“

Velikanski uspeh je dosegel veliki indijski ljubavni roman

„Ljubljanka maharadža“

Indijski ljubavni roman v 9 dejanjih. V glavni vlogi slavni Gunnar Tolnæs in navdne lepa Karina Bell, ki jamčita za kolosalni uspeh.

Ne zamudite si ogledati ta film!

Predstave ob: 4., pol 8., in četrti na 10. uro.

Občni zbor Zveze organizacij poštinih nameščenecv za Slovenijo

V nedeljo popoldne se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani občni zbor Zveze organizacij, poštinih, telefonskih in telegrafskih nameščenecv za Slovenijo. Udeležba je bila zelo častna in je bilo tudi mnogo udeležencev iz province. Predsednik g. Josip Jakš je posebno iskreno pozdravil predsednika Saveza poštinih organizacij, inšpektorja Tomo Jovanoviča iz Beograda, ki je prihitel v Ljubljano kljub pravoslavni Veliki noči, dalje predsednika organizacije iz Splita Radoslava Pavloviča, predsednika zagrebške organizacije Lj. Lalića, podpredsednika bratske organizacije iz Novega Sada, Rada Tonkovića, častnega predsednika Zveze organizacij za Slovenijo Karla Urbančiča in druge goste zborovalce iz Maribora, Celja itd. Pred prihodom na dnevni red je bila sprejeta udanostna brzojavka kralju in brzojavni pozdrav ministru za pošte in telegraf. Nato je podal predsednik izčrpen referat o delu organizacije za blagor članstva v preteklem letu, opozarjajoč, da naj se v prihodnjem poslovnem letu vezi med posameznimi organizacijami še poglobi, da bo delo še bolj intenzivno. Geslo članstva in organizacije naj bo: Zivela slova! Zivelo edinstveno delovanje!

Iz tajniškega poročila g. Josipa Čampe posnemamo, da je šlo delo Zveze v preteklem letu samo v smeri, da se podpora interesu celokupnega poštnege osebja. Zveza more beležiti veliko uspehov. Priborila je zakonito priznanje strokovnih izpitov, rešeno je bilo pred nekaj dnevi deloma ugodno tudi vprašanje pripravnih izpitov. Ugodno je bilo zahtevati glede štetja aktivnih vojaških let v službeno napredovanja ter dvojno štetje istih v pokojninah. Člani so dobili večino izplačano še tudi znano diferenco. Splošno je beležiti večje in manjše uspehe v vseh vprašanjih, ki se tičejo posameznih strok. Izvršeni so bili dalje koraki, da se rešijo ugodno pritožbe glede napredovanja uradništva pri ljubljanski poštni direkciji. Zelo pereče pa je vprašanje glede pokojninske pravice šele po 15. letih, kar direktno nasprotuje pozitivnemu zakonu.

Ideal Zveze in njenih članov je enotna stanovska organizacija za vso državo. Strokovni list »Poštni glasnik« goji stanovsko zavednost in informira članstvo o vseh važnih perečih vprašanjih. Zveza si je v preteklem letu najela svoj poslovni lokal, ustanovljajo se združbe poštinih nameščenecv. Tudi akcija za postavitev reprezentativnega Poštnege doma v Ljubljani na zadružni podlagi je v polnem razvoju in je upati, da pride do realizacije načrta že v doglednem času.

Blagajniško poročilo je podal g. Franc Martinšek. Zveza je imela koncem poslovnega leta razen vrednosti v opremi 6.242 Din premoženja. Upravi je bil med burnim odobravanjem izrečen soglasno absolutorij, o nagradah upravi za vestno delo pa bo razpravljala kasneje širši odbor.

Kot peta točka dnevnega reda je prišla na vrsto načelna razprava o izpremembi pravil Zveze. Glavni cilj reorganizirane oblasne organizacije poštinih nameščenecv v Ljubljani je ukinitve posameznih društev, ki streme po izboljšanju lastnih skupinskih potreb, dočim negirajo splošne cilje. Ustanovni občni zbor reorganiziranega društva se bo vršil pred rokom treh mesecev. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za predsednika Josip Jakš, za prvega

tajnika Ljudevit Štut, za drugega Fran Boh, za preglednika računov Lucijan Kovarčič in Martin Ban, za namestnika Bezjak.

Pri slučajnostih je poročal predsednik centralnega saveza v Beogradu Tomo Jovanović o najnovšem splošnem položaju, predsednik bratskih organizacij pa so izročili svoje pozdrave. Zvečer se je vršil v dvorani Kazine komerz na čast gostom, ki se je razvil ob zvokih godbe v najprisknejši družabni večer.

Skrivnosten uboj ali umor

Maribor, 3. majnika. Ob Betnavski cesti, blizu kraja, kjer so našli lani umorjenega čevljarja Mikla, je nastal v nedeljo zjutraj kmalu po polnoči med dvema družbama pretep, med katerim je obležal na tleh s smrtno nevarno rano 28letni ključavničar iz železniške kurilnice Franc Zorenc. V gostilni »Pri gozdnem Tončku« na Betnavski cesti sta bili ponoči dve družbi. Padla je med drugim žalivka na tovariša napadenega Zorenca. Kmalu nato so odšli iz gostilne trije gostje, od katerih je padla poskva. Za temi so takoj stopili napadeni Zorenc z ušaljenim in še enim tovarišem ter so dohiteli prve tri za gostilno na presečni poti med Betnavsko in Gozdno ulico.

Tu se je razvil med obema skupinama pretep, katerega podrobnosti so še neznanne. V pretepu je dobil Zorenc smrtno rano z nožem v desno stran vratu, ki je prišla močno krvaveti. Njegov ušaljen tovariš je tudi dobil rano na roki. Vsi ostali pa so pobegnili. Kmalu za tem so našli ljudje ranjenega Zorenca na tleh v krvi in poklicali rešilni avto, ki ga je prejel v bolnico. Zorenc pa je že isti večer umrl na izkrevavitvi. Policija je takoj uvedla energično poizvedovanje, katerega rezultat bo gotovo uspešen. Tekom včerajšnjega dne so bil aretirani vsi člani družbe, v kateri se je razvil pretep. Umrl Zorenc za pušča ženo in dva otroka.

Dopisi

TRŽIČ. Na dan 4. maja praznuje naš trg tradicionalni praznik sv. Florijana. Vršila se bo gasilska maša ter procesija. Posrečilo se je pridobiti sodelovanje znane godbe jugoslovenskih železničarjev iz Ljubljane, ki priredi tudi promenačni koncert na trgu od pol 12. do pol 1. popoldne. Ob pol 3. popoldne se bo vršil vrtni koncert v goštilni Primožič v Pristavi pri Trziču. Čisti dobiček je namenjen nabavi gasilnega orodja. Obisk toplo priporočamo. Posebno sosedna društva lahko vrnejo obiske vedno uslužnemu gasilnemu društvu v Trziču.

ŠOSTANJ. Tukajšnja kraj. org. SDS ima odslje naprej redno vsak četrtek ob 8. zvečer v Sokolskem domu prijateljski sestanek. V četrtek 6. t. m. priredi še posebej »Pribečevičev večer« v počastje njegove krone slave. Prihajajte redno vsi naprednjaki, da se v prijateljskem razgovoru pomenimo in začetamo smer za nadaljnje delovanje.

ORMOŽ. Zadnje poročilo o okrajni obratni gospodarski razstavi v Ormožu popravljamo v toliko, da se je spored razstave spremenil in definitivno določil na sledeče dneve: obrtna od 8. do 15. avgusta; konjska 8. avgusta od pol 12. do 18. ure; govedo, svinje in perutnina 9. avgusta od 10. do 18. ure in vinska razstava dne 10. avgusta od 10. do 20. ure. Vabimo vse, ki se za gorenje panoge našega gospodarstva zanimajo, da poletijo v navedenih dnevih v divne ljutomerske gorice, da poleg rujnega vinca vidijo tudi produkte drugih gospodarskih panog ormoško-ljutomerskega okraja.

Harry Liedtke

„Mož brez spanja“

Pride v Ljubljano!!!

Pride največja senzacija „Hijene velemesta“ ELLEN RICHTER KINO IDEAL

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Začetek ob 20. uri.

Torek, 4.: Zaprto.
Sreda, 5.: »Pygmalion«. A.
Četrtek, 6.: »Borba«. Izv.
Petek, 7.: »Idioti«. E.

Mariborsko gledališče
Torek, 4.: »Greth«. B. Premijera.

Iz ljubljanske drame, »Borba« se po prvi v četrtek 6. t. m. Na predstavo opozarjamo zlasti gledališke abonente, ker je kot redno predstavo ne bodo dobili. Cene so znižane in res tako nizke, da so vsakomur dostopne. Za abonente je kot redna sezonska predstava določen »Idioti«, kot devetnajsta »Jakob Ruda« in kot dvajseta »Ladja Temacit«.

Nastopna predstava ljubljanske opere v Splitu. Ljubljanska opera je v petek zvečer nastopila svoje gostovanje v Splitu. Zelo je, kakor znano, v umetniškem oziru zelo razvijeno mesto in pomeni pravico proizkušnja za vsak operni ansambel. Naši pevci so se z »Večnim mornarjem« odlično uveljavili in so pri občinstvu popolnoma znani. Uspeh opere je bil tako velikanski, da se Split ali nadejal takih kreacij in take

interpretacije v nobenem oziru. Uspeh lanskega gostovanja zagrebške opere se po izjavi gledaliških strokovnjakov ne da niti primerjati s krasno uspešno predstavo »Večnega mornarja«. Naša opera je prekosila s svojimi solisti, z orkestrom, z zborom in celo z dekoracijami vse, kar so pričakovali od tega večera tudi najbolj razvijeni gledališki gurmani. Predstava je bila harmonično zaokrožena, občinstvo pa zadivljeno in je frenetično ploskalo umetnikom.

Galshorthy: Borba

(Ljubljanska drama)

V trenutku, ko se pripravljajo na Anglijskem ena največjih delavskih stavk, so v proslavo 1. maja uprizarili iznova znano angleško socialno dramo »Borbo«. Galshorthy kaže, kako se po strašnih žrtvah na obeh straneh končno sklene kompromis, ki so ga spočetka odklanjali tako delodajalci kakor delojemalci, in zaključuje z vprašanjem: »Čemu?! Čemu vsa borba, vse bolesti in žrtve? — Morda, bržčas se bodo tudi na Anglijskem v kratkem vpraševali: »Čemu?!« Zakaj taka borba se vrši neprestano enako in zaključek je vedno kompromis. Vsebinsko prinaša ta drama že dokaj obrabljjen in premetet sužet; zanima je še po kreacijah uprav izklesanih kapli.

talstov in delavcev ter po svoji izvrstni tehnik.

Dosti zanimivejša bi bila uprizaritev E. Kristanove »Tovarne«, ki je nismo videli že od 1. 1912. Kristanove drame bi zaslužile, da se dvignejo iz arhiva! Ne razumem, čemu jih ne igrajo.

Predstava v šestvi režiji je zadovoljevala zlasti v poslednjih dveh dejanjih. G. Roberts - Rogoz, patetičen fanatik delavcev, in gosp. Andony - Škrbinšek, trmaški fanatik kapitalist, sta bila močna na sprotnika; izvrstne bankirske tipe so ustvarili g. Peček, Sest, Sancin in Plut, a delavske g. Gregorin, Ljupah, Osipovič i. dr. Gosp. Kosič je medeljal od Danilove kreacije. Prav dober je tajnik gosp. Kralja, Dame Sarčeva, Wintrova in Juvanova so bile vseskozi odlične.

Gledališče je bilo tudi po zastopnikih delavstva dobro zasledeno in je žela predstava po vseh aktih obilo priznanja.

Fr. G.

Ljubljanska opera v Dubrovniku. Šele danes nam je moglo poročati o uspehu ljubljanske opere v Dubrovniku, kamor se je odpeljal naš operni ansambel po dovršenem gostovanju v Sarajevu. Na postaji v Gružu so sprejeli voditelja turnee, dirigente, pevce in zboriste gosp. Niko Koprivica v imenu dubrovnike občine ter upravnika Bondinega gledališča. Prva predstava je bila Masseneta »Mamont«, kjer je bil na vrhu posebno orkester, dalje so sledili: Betetto, Lovsetova, Banovec, Mitrovič in Janko. Občinstvo je aklamiralo umetnike po vsakem dejanju. Naslednji dan se je pela Smetanova »Prodana nevesta« z Zaludovo, Rumpeljem, Knittlom in Mohoričem. Dirigiral je Balatka zelo disciplinirano. Tudi ta predstava je doživela časten uspeh. Po »Prodani nevesti« se je izvajal »Rigoletto« s Holodkom, Lovsetovo, Betetto, Banovcem, Jankom, Thierry, Kavčnikovo in Poličevom. Dirigiral je Nef. Oper je ogrela nad vsako pričakovanje. Največji utis pa je napravil »Boris Godunov« v znani zasedbi: Holodkov, Betetto, Zupan, Orlov, Thierryjeva, Ribkveja. Pri dirigentskem pulku je bil ravnatelj opere Polič. Tudi ta predstava je izvala burno odobravanje. Predzadnja produkcija je bila Catalanjeva »Wally«, zadnja pa »Večni mornar«. Dubrovniški listi so gostovanje naše opere ocenili stvarno in zelo simpatično. Priznavajo ji nivo nadpovprečnega opernega zaroda in velevažnega kulturnega čimketa v naši državi. Poleg opernih predstav se je vršil v Dubrovniku tudi mladinski koncert v dvorani »Sloga«. Na spored so bile vokalne ter instrumentalne skladbe skladateljev: Adamica, Bravničarja, Lajovca, Škerjanca in Kogojca ter par koroskih narodnih pesmi. Sodelovali so: Thierry - Kavčnikova, Banovec, Janko, Balatka in Nefat. Prof. Jeraj je odvedral Kogojca »Adagio za gosli«. I ta prireditev je imela izvrsten uspeh. Pri odhodu opere iz Dubrovnika je prejel ansambel v dar tudi korvorjev venec omdotne slovenske kolonije.

Otvoritev razstave francoske grafike XVII. in XVIII. stoletja v Ljubljani. V soboto se je otvorila v Jakopičevem paviljonu razstava francoske grafike XVII. in XVIII. stoletja. Razstava je po številu IX. v vrsti prireditve Narodne galerije ter prinaša celo vrsto zanimivih del, h katerim se še površno s podrobnim poročilom. Poplo priporočamo ljubiteljem francoske kulture, da si razstavo kmalu ogledajo, kajti slike ostanejo v Ljubljani samo do 16. maja.

Namizno predavanje. Gosp. Rade Dražnec, eden izmed mlajših srbskih pisateljev, je došel iz Pariza v Ljubljano in bo te dni predaval o najnovjših umetnostnih strujah na Zapadu. Govoril bo o pozitivnem ustvarjanju mlajših umetniških generacij. Gosp. Dražnec je sodrnik pariških revij in časopisov ter je dosegel v inozemstvu prave uspehe. Njegova drama »Skupna žena« se bo v jeseni igrala na pariškem odru, obenem pa se delo prevaja v italijansko in na francoski jezik. Njegov prvi roman »Nataša« je bil v Italiji inženirski ruski slikarska umetnica Vera Idelson. Opozorjamo javnost že danes na nastop gosp. Drineca. Predavanje se bo vršilo v četrtek zvečer v dvorani Mestnega doma in na najbližje združeno z recitacijami.

Hudožestveniki v Beogradu. Praski disidentni moskovskega Hudožestvenega teatra prično gostovati v Beogradu v sredo, dne 5. maja. Igrali bodo v Manežu. Njihova prva predstava bo Ostrovskega drama »Uboštvo in greh«. Nato bo sledila Gogoljeva »Ženitev«, Gorkova »Na dnu« in Leva Tolstega »Živi mrtvec«.

Iz življenja in sveta

Nebo v maju

Solnce se v maju še vedno naglo dviga nad ekvator. Njegova deklinacija je znašala 1. maja opoldne 14° 55', 1. junija opoldne bo pa znašala 21° 99', tako da se dvigne solnce v maju za 7° 4'. Zato tudi dan v maju stalno narašča. 1. maja je trajal 15 ur 34 minut, 1. junija pa bo trajal že 15 ur 55 minut, tako

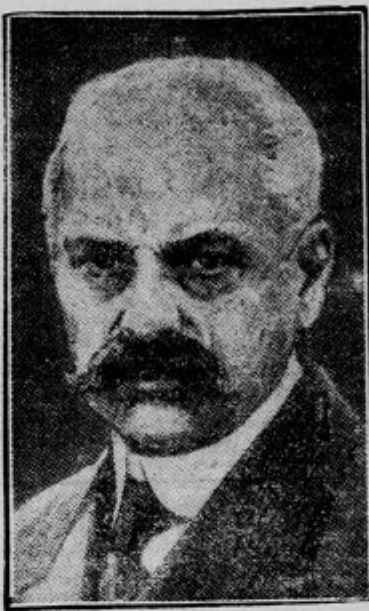
valec Titan je najdalj vzhodno od planeta 1. maja ob 20. in 17. maja ob 17., zapadno pa 9. maja ob 22. in 25. maja ob 19. uri. Uran je v sozvezdju Rib jugozapadno od svoje pomladanske točke. Po svoji konjunkciji v marcu se pojavlja zdaj že ob jutranji zarji, tako da vzhaja

30 požarnih bramb iz moravskih in avstrijskih občin. Sodelovali so tudi volaški oddelki; na žalost brez uspeha. Šele v poznih večernih urah se je gasilec posrečilo rešiti vsaj nekatera poslopja popolnega razpada. Hiše, ki so se rešile pred uničenjem, so vseeno močno poškodovane.

Škoda je ogromna, znaša okrog 150 milijonov Kč. Vzrok pogube takih poslopij je bilo poleg drugega tudi pomanjkanje vode, ki je onemogočilo gasilno akcijo požarnih bramb.

Princ Napoleon umrl

Iz Bruslja poročajo, da je tam včeraj jutraj umrl princ Viktor Napoleon, poglavar nekdanje cesarske rodbine Bonapartov.

Princ Viktor Bonaparte, šef rodbine Bonapartov in pretendent na francoski prestol je bil rojen dne 18. julija 1862. Veliki Napoleon mu je bil stari stric, brat njegovega deda prince Napoleona, ki so mu pravili Plon-Plon in ki je bil nekaj časa tudi demokratski poslanec in član tajnega sveta. Pokojnik se je dne 14. novembra 1910. oženil s princezino Klementino Belgijsko in je zadnje čase živel večinoma v Belgiji. Iz tega zakona ima tudi enega sina, Ludvika, rojenega dne 23. januarja 1914. Kot šef rodbine Bonapartov je bil pokojni princ enakovreden član suverennih domov in v sorodstvu z markizom kronano glavo. Prince Viktorja Bonaparta je zadela v četrtek kap, ki ji je včeraj podlegel.

Smrtonosni charleston

Zdravniki Zedinjenih držav so zadnje čase silno vznemirjeni radi posledic, ki jih rodi nova plesalska epidemija charlestona. Ta ples baje tako utruja plesalce, da se od nje fizično popolnoma izčrpa in kot posledica te izčrpanosti nastopi čestokrat smrt.

Zdravnik dr. W. Power iz Kanasa navede primer, da je charleston zahteval žrtve v osebi prekrasne 17letne deklice Evelyn Myerson. Dekle je bilo strastna plesalka in se je tako izživela v charlestonu, da je naposled nastopila smrt. Druga žrtev, plesalka Anita Hemo, profesionalna baletka v Columbusu (Indiana) je jedva 16 let stara. Plesala je tako dolgo, da je popolnoma opešala radi plesanja in je naposled obležala kakor mrtva brez nade na ozdravljenje. Tudi Miss Ruth Venoley, stara 20 let in znana daleč naokoli po svoji izredni lepoti, je padla kot žrtev fanatičnega plesanja. Imela je vsak večer na programu charleston in je ukazovala godbi vedno hitrejši takt. Ko je bil ples končan, je plesalka navadno vselej obnemogla. Pred par večeri je zopet obležala v nezavesti in je tako hudo zbolela, da so jo morali prenesti v bolnico. Tu so jo zdravniki operirali na pljučnem krizu. Operacija pa je bila brezuspešna in dekle je čez par ur umrlo.

Nedavno se je vršil v New Yorku natečaj za prvenstvo charlestona. Prireditve so se udeležila dekleta najodličnejših newyorških družin, toda plesanje jih je tako utrudilo, da so popadle v nezavest in v histerične krče. Morali so prihiteti na pomoč zdravniki, ki so plesalke preiskali ter izjavili, da bodo nekatere izmed njih za vedno poškodovane. Najtežje komplikacije nastanejo pri charlestonu radi tega, ker se nahaja muskulatura med plesom izven naravnega položaja. Srce se kmalu močno utruja in reakcija, ki nastopi, je navadno usodopolna za plesalca.

Požar uničil mesto

Grozna nesreča je zadela mesto Mikulov na južnem Moravskem. V židovski četrti je neka družina kurila v sobi. Vrata počasi so bila zelo slabo pritrjena in ko jih je gošpodinja odprla, da bi naložila v peč še premoga, se je vsulo žareče ogelje na leseni pod. Hiša je začela goreti, in preden je prišla požarna bramba, so se plameni tako razvneli, da jih ni bilo mogoče več pogasiti.

Rdeči petelin je šel od hiše do hiše in kmalu je bilo vse mesto v plamenih. Ker so posamezne hiše lesene in je pihala močna sapa, ni bilo mogoče vstaviti požara niti z nadlovočnim naporom. V par urah je zgorelo 48 hiš do tal, 64 poslopij pa je prišlo ob strehe.

Kako velikanskega obsega je bil ta katastrofalni požar, je razvidno tudi iz tega, da je sodelovalo pri gašenju nič manj kot

dil pohod na ptujski grad. Hvala lastniku g. grofu Herbersteinu, ki je novinarje sam povedel skozi vse obsežne apartmane, je bilo možno v bežnem ogledu preučiti ogromno vrednost dragocenih objektov, ki jih je grof Herberstein zbral s svojih gradov in svoje ptujsko bivališče opremil za pravcati kulturno-zgodovinski muzej, ki je z izobiljem umetnin, osobito Schröderjevih originalov, gobelinov, pohištva in zgodovinskih predmetov, ozko vezanih s prošlostjo Herbersteinov, menda edinstven v vsej državi.

Z grada so se gostje odpeljali k Mitreju na Gornjem Bregu ter si ob strokovnem in duhovitem razlaganju prof. Sovrta in g. Makarja ogledali vse podrobnosti starega svetišča, nato pa po povratku v mesto še muzej.

Sledil je prijateljski skupni obed v Narodnem domu, popoldne pa izlet na Herbersteinov grad Vrburk, ki je ves preurejen v modern sanatorij. Bila je to ob krasnem vremenu in v spremstvu zgoraj imenovane gospode, ki se ji je pridružil še g. sreski glavar dr. Vončina, prelepa idilična in poučna partija. Na gradu, kamor je družba pohitela z avtomobili g. tovarnarja Pircha in veleposestnika Pircha, je

gostje zopet sprejel g. grof Herberstein, a grad in vso uredbo sanatorija je razkazal njegov voditelj primarij g. dr. Borešlav Okolo Kulak. Sanatorij, ki more sprejeti do 60 pacientov (tuberkuloznih), je po svoji moderni opremlitvi najboljše in najboljše po svoji opremlitvi. Najboljše po svoji opremlitvi. Najboljše po svoji opremlitvi.

Po pogostitvi na grajski pristavi, kjer je mladi ekonom g. Kegl narezal finih prigrizkov in natočil zlatega traminca, so se izletniki v najboljšem razpoloženju vrnili ob mraku v mesto. In kajpak, za zaključek je sledil banket, ki so ga v »Mladiki« pod vodstvom gospe ravateljice Tschelgileve ter gđ. učiteljice Kolaričeve in Kocmutove priredile gojenke 4. razreda meščanske šole. Nakuhale in napake in nato same pogostrele so mlade ljubke gospodične toliko izbranih jedil, zraven pa nalivale takšno kapljico (poklonjeno od g. Malčena, upravitelja vinogradov Stajerskih hranilnic), da bi se ob takih kulturnih užitkih prevzel sam Epikur. V navdse ubranem razpoloženju so potekle večerne ure in novinarji so se od ptujskih gostiteljev poslovili z najiskrenejšo hvaležnostjo.

T. R.

ŠPORTSKA VENERA

Razkošno opremljeni salonski vefilm iz življenja ameriških milijonarjev. — V glavni vlogi dobro znani ljubljence vse kinopublike

Ronald Colman.

V vlogi lepe, inlade in temperamentne plemkinje srčkana *Blanche Sweet*. — Lady Gwen, temperamentna mlada plemkinja ljubi nevarnost, iskre konje, divje dirke in mirnega mladega zdravnika, meščana Donald. Te ljubavi stoji na poti propadli princ Marno, ki vidi v njenem ogromnem premoženju edini svoj spas. — Na raznih tekmah v Nizzi, Davosu, Monte Carlu itd. izgubi lepa Gwen vse svoje premoženje. V skrajnem obupu se vrže v naročje smrti, v hladne valove temnega jezera, iz katerega jo pelje pot v srečni zakon. — Film je posnet na Angleškem, na Škotskem, Franciji in Španiji.

Predstave točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

vodilni kino v Ljubljani.

Telefon št. 124.

da naraste v juniju za 1 uro 21 minut. Solnce je sedaj v znamenju Bika in preide 21. maja ob 21.15 v zadnje pomladansko znamenje Dvojčkov. Ker se zemlja polagoma oddaljuje od solca, se krči tudi dozdnevni solnčni premer, ki je znašal 1. maja 31' 48", 1. junija bo pa znašal 31' 35". Izredna aktivnost solnčne površine, o kateri smo zadnjič obširno poročali, je začela že pojetati. Kljub temu lahko opazujemo na soncu z daljnogledom manjše solnčne pege, o katerih pa zvezdoslovci ne morejo zanesljivo vedeti, da-li jim bodo sledile v kratkem še večje ali ne.

Glavne lunine faze so v maju sledeče: zadnji krajec 5. maja ob 4.13, mlaj 11. maja ob 23.55, prvi krajec 19. maja ob 18.48 in ščip ali polna luna 27. maja ob 12.49. Luna bo najbližje zemlji 7. maja ob 7., ko bo znašal njen dozdnevni premer 32' 27". Najdalje od zemlje bo 19. maja ob 19. uri, ko bo znašal njen dozdnevni premer 29' 37". Lunina lega napram ekvatorju se bo spreminjala takole: Najnižje se spusti luna 2. maja ob 21. (deklinacija — 22° 19'), nato se začne dvigati in prekorači ekvator 9. maja pred 6. uro. Nato se dvigne najvišje 15. maja ob 23 (deklinacija + 22° 24'). Na povratku prekorači ekvator 23. maja ob 10. in doseže najnižjo lego zopet 30. maja ob 4. (deklinacija — 22° 28').

Planeti. Merkur je začetkom maja sicer še jutranjica, vendar pa njegova lega za opazovanje ni primerna.

Venera je tudi jutranjica in vzhaja začetkom maja ob 3., koncem maja pa že ob pol 3. jutraj. Venera se sedaj oddaljuje od zemlje in zato se njen dozdnevni premer krči, z druge strani pa raste širina razsvetljenega dela. 1. maja je razsvetljeno 0.56 premera, koncem maja pa 0.68. V daljnogledu se vidi kot luna pred zadnjim krajcem.

Mars gre z maju skozi sozvezdju Vodnjarka. Vzhaja začetkom maja ob pol treh, koncem maja pa že ob pol 2. jutraj. Skozi daljnogled se vidi kot kolobarček, čigar premer znaša začetkom maja 6.9", koncem maja pa 8.0".

Jupiter prehaja v maju iz sozvezdja Kozoroga v Vodnjarka. Vzhaja začetkom maja po 2. uri, koncem maja pa že ob pol 2. jutraj. Skozi daljnogled se vidi kot kolobarček, čigar premer znaša 1. maja 35.2", 31. maja pa 38.7". Začetka se se torej za opazovanje primerna doba.

Saturn je sedaj na povratku v sozvezdju Tehtnic in bo 14. maja v opoziciji s solncem. Sedaj je torej za opazovanje tega planeta najprimernejši čas. Uspešno opazovanje moti nekoliko samo njegova nizka lega. Nad obzorjem je vso noč. Sredi maja se vidi skozi daljnogled kot kolobarček s premerom 16.7", njegov znani obroč pa dobi obliko elipse, čije osi merita 42.1" in 16.3". Najsvetlejši Saturnov spremlje-

Novinarji v Ptuj

Slovenski novinarji iz Maribora in Ljubljane so se v nedeljo znašli v Ptuj, da si kakor neverni, ali spodobneje rečeno, kakor radovedni Tomaž, ogledajo vse tamošnje zgodovinske, a bogme tudi današnje znamenitosti, popisane in naslikane v nedavno izišlem vodniku »Poostvijo«. Gospod Bog je dal prelep nedeljski dan, da se je sree lahko kakor ovčica napaslo vseh zelenjav in lepoto ptujske pokrajine, — a gostoljubni Ptujčani so posetu novinarjev posvetili toliko ljubeznivosti, da se impresije celotnega dne kar ne dajo stisniti v kratko poročilo.

Že na kolodvoru je ob prihodu dopoldanskega vlaka presenečeni novinarje prisrčen sprejem od strani ptujskih predstavnikov, da imenoma navedemo: gg. župana dr. Senčarja, obč. svetnika dr. Fermevca, davčnega nadupravitelja Tobilasa, šol. nadzornika Tobilasa, od Muzejskega društva okr. sodnika dr. Traverja, not. kand. Skrabarja, prof. Makarja, bančnega ravnatelja Matevžiča ter za SK »Ptuj« g. Oberlinerja. G. župan in dr. Traver sta goste pozdravila s toplimi besedami, nakar je prav točno po določenem programu sle-

dil pohod na ptujski grad. Hvala lastniku g. grofu Herbersteinu, ki je novinarje sam povedel skozi vse obsežne apartmane, je bilo možno v bežnem ogledu preučiti ogromno vrednost dragocenih objektov, ki jih je grof Herberstein zbral s svojih gradov in svoje ptujsko bivališče opremil za pravcati kulturno-zgodovinski muzej, ki je z izobiljem umetnin, osobito Schröderjevih originalov, gobelinov, pohištva in zgodovinskih predmetov, ozko vezanih s prošlostjo Herbersteinov, menda edinstven v vsej državi.

Z grada so se gostje odpeljali k Mitreju na Gornjem Bregu ter si ob strokovnem in duhovitem razlaganju prof. Sovrta in g. Makarja ogledali vse podrobnosti starega svetišča, nato pa po povratku v mesto še muzej.

Sledil je prijateljski skupni obed v Narodnem domu, popoldne pa izlet na Herbersteinov grad Vrburk, ki je ves preurejen v modern sanatorij. Bila je to ob krasnem vremenu in v spremstvu zgoraj imenovane gospode, ki se ji je pridružil še g. sreski glavar dr. Vončina, prelepa idilična in poučna partija. Na gradu, kamor je družba pohitela z avtomobili g. tovarnarja Pircha in veleposestnika Pircha, je

Glavna carinarnica I. reda u Ljubljani.

Dana 10., 11. in 12. maja 1926. god. u 10 časova prodavače so u »A«magacinu ove carinarnice 4 kufera razne zaplenjene robe i to:

- A) 1. kufer V. L. 2 u brutto-težini 129 kgr.
17 kgr česte svilene tkanine desinovane, bojene, odredjene dužine, prosto porubljene, 231 komada marama — vrednost 13.680 Din.
8-20 kgr česte svilene tkanine, bojene, odredjene dužine, prosto porubljene, 100 komada — marama — vrednost 6000 D.
15 kgr polusvileni pliš, bojen sa odredjenom dužinom — 144 komada marama — vrednost 4500 Din.
2-200 kgr česte svilene tkanine bojene, desinovane, odredjene dužine — 6 komada šalova — vrednost 3600 Din.
48 kgr česte svilene tkanine bojene — 820 m, vrednost 41.000 Din.
13.500 kgr česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 132 m, vrednost 9000 D.
25-100 kgr izrade nepomenute od drveta sirove u vezji sa finim materijalom — drveni kofer, vrednost 250 Din.
- B) 1. kufer V. Z. br. 1 u brutto-težini 121 kgr.
19 kgr česte svilene tkanine, bojene, sa odredjenom dužinom, prosto porubljene, desinovane, 268 komada marama — vrednost 13.400 Din.
46 kgr šivena roba od česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 125 komada šalova, vrednost 75.000 Din.
3 kgr česte svilene tkanine, bojne, 29.3 m, vrednost 1800 Din.
24 kgr polusvileni pliš, bojen, sa odredjenom dužinom 226 komada marama, vrednost 8000 Din.
29 kgr izrade nepomenute od drveta sirove u vezji sa finim materijalom, drveni kufer, vrednost 300 Din.
- C) 1. kufer F. G. br. 2 u brutto-težini 112.500 kgr.
4-300 kgr šivena roba od vunenih tkanina naročito nepomenutih, bojena do 300 gr na 1 m² — 9 komada šinjela, vrednost 8000 Din.
17.500 kgr izrade od krzna od finih koža prevučene postavljene — 9 komada šinjela, vrednost 20.000 Din.
24-600 kgr šivena roba od vunene tkanine naročito nepomenute od 300—500 gr na 1 m², bojene sa svilenom postavom i delimičnim dodatkom krzna, 14 komada odela, vrednost 18.000 Din.
5.800 kgr pletena roba nepomenuta, svilena, višje bojena, 240 komada kravata, vrednost 4800 Din.
1.200 kgr šivena roba od vunene tkanine naročito nepomenute od 300—500 gr., bojena, 1 komad odela, vrednost 7000 Din.
1.700 kgr šivena roba od česte svilene tkanine, bojena, sa delimičnim dodatkom krzna, 1 komad kaput, vrednost 2500 Din.
1 kgr 700 gr krzno uradjeno ali neuradjeno od finih koža, 22 komada koža, vrednost 2200 Din.
0.900 kgr šivena roba od svilene pletene materije u komadu koji se na meter prodaje, bojena, 6 komada jupera, vrednost 800 Din.
2.800 kgr polusvileni somot, bojen, 20 metara, vrednost 1000 Din.
0.300 kgr šivena roba od česte svilene tkanine, bojene, desinovane, 42 komada kravata, vrednost 420 Din.
6 i pol kgr pletena svilena roba, čarape, bojene, 13 i pol ducata, vrednost 4000 Dinara.
- 4.— kgr česte svilene tkanine, bojene, desinovane, odredjene dužine, prosto porubljene, 52 komada marama, vrednost 3400 Din.
8-200 kgr česte polusvilene tkanine, desinovane, odredjene dužine, prosto porubljene, 108 komada marama, vrednost 5400 Din.
33.— kgr izrade nepomenute od drveta sirove u vezji sa finim materijalom, 1 kufer, vrednost 300 Din.
- D) 1 kufer F. G. br. 1 u brutto-težini 190.— kgr.
37 kgr šivena roba od svilene pletene materije u komadu, koja se na meter prodaje, bojena, 262 komada jupera i odela, vrednost 31.000 Din.
4-200 kgr šivena roba od vunenih tkanina, naročito nepomenutih od 300—500 gr. višjebojena, sa svilon postavom, 3 komada kaputa, vrednost 2400 Din.
3 kgr šivena roba od polusvilene tkanine, višjebojene, desinovane sa delimičnim dodatkom krzna, 5 komada kaputa, vrednost 3500 Din.
4 i pol kgr šivena roba od delom svilene pletene materije višjebojene, u komadu koje se na meter prodaje, 10 komada odela, vrednost 4500 Din.
2-700 kgr šivena roba od vunene pletene materije u komadu koja se na meter prodaje, višjebojena, 7 komada jupera i 1 komad odela, vrednost 1000 Din.
1-400 kgr šivena roba od vunene pletene materije u komadu koja se na meter prodaje, višjebojena, sa delimičnim dodatkom krzna, 1 odelo, vrednost 800 Din.
14-500 kgr izrade od krzna od finih koža postavljena, 36 komada boa, vrednost 18.000 Din.
6.— kgr izrade od ostalih životinskih materija, 12 kutija dugmeta, vrednost 900 Din.
5.— kgr kutije od kartona obliježene artijom ma koje vrste — bez vrednosti, 30-700 kgr izrade od drveta sirove u vezji sa finim materijalom, drveni kufer, vrednost 400 Din.

Iz kancelarije glavne carinarnice I. reda u Liubljani

dana 29. aprila 1926 god. Broj. 8925

3579-a

Gaston Leroux:

Prikazen v Operi

»Torej prebiva tu doli?«
 »Tega nisem rekla!... Kdo pravi kaj takega? Pojdiva proč! Včasih se moram vprašati, Raoul, če ne blaznite... Vedno čujete kaj nemogočega!... Pojdite! Pojdite!«
 In vlekla ga je doslovno proč, zakaj trdovratno je hotel ostati nad propalom. Privlačila ga je njegova tema.
 Nenadoma se je propalo zaprlo, in sicer tako naglo, da nista mogla opaziti roke, ki ga je sprožila. Bila sta vsa osupla.
 »Morda je bil on tu?« je končno spravil iz sebe Raoul.
 Skomignila je z ramami, vendar ni bila videti nič kaj mirna.
 »Ne, ne! To so »zapirali propal«. Tudi »zapirali propal« morajo kaj početi... Brez razloga odpirajo in zapirajo propala... Prav tako kot »zapirali vrata«. Zabavajo se, samo da jim »mine čas«.
 »Če pa je vendar le on, Kristina?«
 »Ni, ne! Nikakor ne! On se je zaprl. Zdaj dela!«
 »Tako? Dela?«
 »Da! Ne more istočasno odpirati in zapirati propal in delati. Lahko sva brez skrbi.«
 Pri teh besedah se je stresla.
 »Kaj pa dela?«
 »Oh! nekaj strašnega!... Zato sva lahko mirna! Kadar dela, ne vidi nič, ne je, ne pije in ne diha... po cele dneve in noči... Ziv mrlič je in nima časa, da bi se zabaval s propali!«
 Zopet je vzdihnila in se nagnila priskočuje k propalu... Raoul je molčal in je ni hotel motiti. Bal se je, da bi se premislila, če bi začula njegov glas, in mu ne izdala nobene tajnosti več.
 Kristina se ni oddaljila. Se vedno se ga je držala za roko. Zdaj je tudi sama vzdihnila:

»In če je vendar on!«
 Raoul jo je plašno vprašal: »Ali se ga bojite?«
 Odvrnila je:
 »Ne, ne!«
 Mladenč je nehote napravil pomilovalen obraz, kakor da se mu smili razburljivo bitje, ki so ga vznemirile moreče sanje. Zdelo se je, da hoče reči: »Nič se ne bojte, saj sem tu!« Kretanja mu je bila nehote preteča. Kristina ga je začudeno pogledala kot pravi fenomen poguma in hrabrosti in videti je bilo, kakor da v mislih ocenja pravo vrednost tolikšnega brezuspešnega in drznega vištevja. Poljubila je ubogega Raoula kot sestra, ki hoče z božanjem poplačati bratca, da je stisnil svojo peščico, hoteč jo braniti zoper nevarnosti življenja.
 Raoul je razumel in je zardel od sramu. Čutil se je prav tako slabega kakor Kristina. Dejal si je: »Trdi, da se ne boji, pa vleče proč od prostora in se trese po celem telesu.« Res je bilo tako. Drugi dan in naslednje dni sta se nastanila s svojo nenavadno in čisto ljubeznijo daleč proč od propal, skoro v podstrešju. In nemir je naraščal od ure do ure. Končno se je nek + + + + + močno zakasnila. Na sestanek je prišla s tako bledim obrazom in z očmi, rdečimi od solz in obupa, da se je Raoul odločil k skrajnim sredstvom. Izjavil je kar naravnost, da »ne odpotuje na severni tečaj, če mu ne zaupa skrivnosti moškega glasu.«
 »Molčite! Za božjo voljo molčite! Če vas sliši, nesrečnež!... In preplašene deklitine oči so begale po prostoru.
 »Iztrgal vas bom njegovi oblasti, Kristina, zaklinjam se vam! In niti mislili ne boste več nanj.«
 »Je li mogoče?«
 Dovolila si je ta dvom, ki je bil obenem spodbuda, in odvedla je mladeniča v zadnje nadstropje gledališča, »v višave«, daleč, daleč od propal.
 »Skril vas bom v neznani kraj, kamor vas ne pride iskat. Rešeni boste in tedaj odpotujem, ker ste prisegli, da se nikoli ne

omožite.«
 Kristina se je vrgla Raoulu v naročje in mu stiskala roke z neverjetnim razburjenjem. Nenadno pa se je znova okrenila v velikem nemiru.
 »Se višave!« je dejala, »le se višave!« In potegnula ga je pod vrh.
 Jedva ji je sledil. Kmalu sta dospela pod streho, v labirint ogredja. Svigala sta med stebrovjem, šperovci, podboji in zidovi. Tekala sta od bruna do bruna, kakor bi bežala v gozdu orjaških dreves...
 Čeprav se je vsak hip oprezno ozirala, ni videla sence, ki je sledila njeni senci, se z njo vred ustavljala in se zopet premikala neslišno, kakor se spodobi za senco. Tudi Raul ni opazil ničesar. Kadar je imel Kristino pred seboj, ga ni prav nič zanimalo, kaj se godi zadoj.

XIII.

Apolonova lira

Tako sta dospela na streho. Kristina je smukala po njej lahka in domača kakor lastovica. S pogledom sta premerila obširni zapuščen prostor med tremi kupolami in pročeljem. Kristina je hlastno srkala zrak visoko nad Parizom, ki se je videl daleč naokoli, v vsem svojem prostranstvu. Zaupljivo je pogledala Raoula. Poklicala ga je k sebi in drug poleg drugega sta stopala prav po vrhu, po cinkovih cestah, po ulicah iz litine. Njuni postavi sta se zrcalili v širnih rezervoarjih, polnih nepremične vode, kamor skačejo poleti plesni paglavci, kakih dvajset malih dečkov, in se uče plavati. Senca, ki je zvesto sledila njunim stopinjam, se je zdaj pojavila in zravnala na strehi. S pregibom črnih peroti se je sklanjala čez križišča železnih steza, se sukala okrog kotlin in neslišno zvijala mimo kupol. Nesrečna otroka nista slutila njene navzočnosti, ko sta končno zaupljivo sedla pod visoko varstvo Apolonovo, kj je dvigal z bronastimi rokami svojo ogromno lino k ostrju ognjenega neba.

„MAKO“

Liubljana, Dunaška cesta 36, zraven Jugo-Auto

Novo otvorenja manufakturna
 zaloga, prodaja vse oblač. blago

najceneje

Poskusite, ne bode Vam žal!

Edino največje in
 najmodernejšo pod-
 jetje te vrste v
 Sloveniji.

Veleprazžarna kave

MEZNARIČ RADO, Maribor, Glavni trg šte. 21.

Tel. interurban 476

Brzjav Meznarič

Maribor.

Trgovci, zahtevajte

ponudbe

Kože

vseh vrst divjačine plačujem
 sedaj še po stari ceni

D. Zdravič, Ljubljana,
 3599 Florjanska ul. 9.

Izredne novosti

Patentna preproga-postelja

ki ne potrebuje modroca in jo vsaka osoba lahko
 nosi na rokah in ki je potrebna v vsaki hiši in
 hotelu, kopališču in ladji stane samo Din 350.-

po poštne povzetju.
 Nadalje imam veliko skladišče perja: za zglav-
 nike in blazine kg Din 60.-, pol-belo kg
 Din 100.-

Josip Brozović
 kemiška čistilna perja
 Zagreb, Boškovičeva ulica šte. 18.

URADNIK

administrativne, tehnične in stavbne
 stroke dobi stalno mesto.
 Ponudbe z navedbo mesečne plače je
 poslati do 8. t. m. v pisarno „Koro“
 stavbne zadruga v Ljubljani, Dalma-
 tinova ulica 11. 3594 a

Ne zamudite prostovoljne javne dražbe

v četrtek 6. in petek 7. maja vsakokrat
 ob 9. dopoldne, CESTA V MESTNI LOG
 št. 15. (Popovičovo posestvo).

Naprodaj bodo konji (2 težka, 1 lahek), konjske
 opreme, razni vozovi, kočije, kosilni stroj, več
 oken, vrati in betonskih stopnic, prazni sodi, raz-
 no pohištvo, pisalne mize, kopirna preša, pre-
 proge, zrcala, svetilke, obleke, čevlji itd. — Inter-
 esantije si lahko stvari ogledajo od ponedeljka
 do srede, vsak dan od desete do ene. 3516

Franc Kristan

poštni poduradnik v pokoju

v ponedeljek, dne 3. maja po dolgi,
 mučni bolezni, previden s tolažili sv.
 vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo
 v sredo, 5. maja ob 3. pop. iz hiše
 žalosti Dunaška cesta 47 na pokopa-
 lišče k Sv. Križu. 3600 a

V Ljubljani, 4. maja 1926.

Globoko žalujoči ostali.

Šofer

oženjen, k tovrstnemu in
 osebnemu avtu se išče na
 deželo. Stanovanje in vrt na
 razpolago. Ponudbe pod
 „Šofer“ na upravo Jutra.

Razprodaja

V četrte dne 6. maja t. l. ob 10 uri dopoldan
 bode razprodajala Trboveljska premogokop-
 na družba iz žage kupljenega posestva vlg.
 Muršec na Rečici pri Laškem,

eno popolno napravo za vedno žago
 (venecianko) in sicer:

- 1 vodno kolo
- 1 voz z valji
- spodnji mehanizem
- 1 lesen gater
- 1 krožno žago

Kupci se vabijo!

Trboveljska premogokopna družba.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja ob smrti našega ljubega sina

OTONA

kakor tudi za darovane vence in cvetice izrekamo vsem
 najpriščnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo izražamo vsem gosp. profesorjem,
 sošolcem maturantom in maturantkam, gos. maturantu Hro-
 vatu za lep nagrobni govor, vsem tovarišem in kolegom ter
 cenjenim damam in vsem, ki so izkazali zadnjo čast našemu
 ljubljencu.

LJUBLJANA, 1. maja 1926.

Žalujoča rodbina ing. Fasan.

Antonija Stor-Geriol naznanja v svojem in v
 menu otrok Tonci in Dolfka, kakor tudi vseh sorodni-
 kov, prežalostno vest, da je njen predobri soprog, oče, sin,
 brat, stric in svak, gospod

Ivan Štor

želez. nadsprev. drž. žel. v pok. in gostilničar

dne 2. maja t. l. po dolgi in mučni bolezni, previden s tola-
 žili za umirajoče, bogu dano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v torek, dne
 4. maja 1926 ob pol 4. uri po oldne iz splošne državne
 bolnice na Zaloški cesti, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v larni cerkvi Sv. Petra.

Novi Vodmat, dne 2. maja 1926.

Mestni pogrebni zavod.

Žalujoči ostali.

Naznanilo preselitve!

Modna trgovina

F. & M. ROZMAN

preje ZIDOVSKA ULICA šte. 4,

se nahaja od sedaj

v ZIDOVSKI ULICI šte. 7

in priporoča okusno zalogo bluz (zgotovljenih

in po meri), perilo, šale kravate t. dr.

3552 a po izredno ugodnih cenah.

Moške srajce pod lastno ceno!

Nagovite vse barve in cene!

Fino moderno pohištvo

za pisarne, klube in sprejemnice

nudi vam po zmernih cenah trdka

Peter Kobal, Ljubljana-Kolizej,

zaloga pohištva, žimo, morske

trave itd. — Lastno tapetništvo.

IZREDNA PRILIKA: Modroci po Din 200.—

1519

Tužnim srcem javljamo prebričko vest, da nas je naša ljub-
 ljena mamica odnosno sestra, teta, stara mati in tašča, gospa

IVANA PATTERMANN roj. KOPAČ

danes ob 4. popoldne, vdana v božjo voljo, v 58. letu starosti za
 vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 4. maja ob
 3. popoldne iz hiše žalosti, Gubčeva ulica 17, na pokopališče
 k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 2. maja 1926.

Rezi Bauer, Iva in Maruša Pattermann, hčere.

Vilim Bauer, zet.

Josipina Kanduth roj. Kopač, sestra.

Maca Bauer, vnukinja,

in ostali sorodniki.

3589 a

3588 a

Brez posebnega obvestila

Angela Stancer-Agnola naznanja v svojem, kakor tudi v imenu
 vseh ostalih sorodnikov žalostno vest, da je njen dobri soprog, sin, brat, svak
 in stric, gospod

Hinko Stancer

trgovec in posestnik

danes, dne 2. maja 1926, po kratki in mukepolni bolezni, previden s tolažili
 sv. vere mirno preminul.

Pogreb blagega pokojnika se vrši v torek, dne 4. maja 1926, ob
 pol 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunaška cesta št. 10, na pokopa-
 lišče k Sv. Križu.

Sv. rekvijem se bode daroval v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v
 sredo, dne 5. maja ob 7. uri zjutraj.

V Ljubljani, dne 2. maja 1926.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani